

**ЛИСИЧАНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 4
СІВЕРСЬКОДОНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

вул. Княгині Ольги, 271, м. Лисичанськ, Сіверськодонецький р-н, Луганська обл., Україна, 93108
тел. +38(099)-020-59-66, E-mail: losv4@ukr.net, веб-сайт: <http://lschool4.mozello.com>,
ЄДРПОУ 21817018

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Лисичанського ліцею №4
Сіверськодонецького району
Луганської області
(наказ №36 від 31.08.2026 р)

Андрій ЖИВАГА

ПОРЯДОК

**реагування на доведені випадки булінгу (цькування) у Лисичанському ліцеї
№4 Сіверськодонецького району Луганської області та відповідальність осіб,
причетних до булінгу (цькування).**

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм реагування Лисичанського ліцею №4 Сіверськодонецького району Луганської області (далі — Ліцей) на доведені випадки булінгу (цькування), заходи щодо захисту та підтримки постраждалих осіб, заходи виховного впливу щодо осіб, які вчинили булінг (цькування), порядок запобігання повторенню таких випадків, а також відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).
2. Цей Порядок розроблено відповідно до:
 - Закону України «Про освіту»;
 - Закону України «Про охорону дитинства»;
 - Кодексу України про адміністративні правопорушення;
 - Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646, у чинній редакції;

- Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646, у чинній редакції;
 - Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513;
 - Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658;
 - інших нормативно-правових актів України у сфері освіти, захисту прав дитини та протидії насильству.
3. Для цілей цього Порядку **доведеним випадком булінгу (цькування)** є випадок, факт вчинення якого встановлено рішенням суду, що набрало законної сили.
 4. Комісія Ліцею з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми не встановлює юридичний факт вчинення булінгу (цькування).
 5. До набрання рішенням суду законної сили в документації Ліцею використовуються формулювання «можливий випадок насильства», «можливий випадок булінгу (цькування)», «особа, яка могла вчинити насильство» тощо.
 6. Реагування на доведений випадок булінгу здійснюється з дотриманням принципів:
 - найкращих інтересів дитини;
 - безпеки;
 - конфіденційності;
 - недискримінації;
 - поваги до честі та гідності;
 - недопущення повторної травматизації;
 - індивідуального підходу;
 - невідворотності реагування;
 - партнерства з батьками та іншими законними представниками дитини;
 - недопущення помсти, переслідування або тиску на постраждалу особу та свідків.

II. Підстава для реагування на доведений випадок булінгу (цькування).

1. Підставою для застосування цього Порядку є отримання Ліцеєм інформації та/або копії рішення суду про встановлення факту вчинення булінгу (цькування), яке набрало законної сили.
2. Отримана інформація передається директору Ліцею та долучається до матеріалів відповідного випадку з дотриманням вимог законодавства щодо захисту персональних даних.

3. Після підтвердження набрання рішенням суду законної сили директор Ліцею організовує подальші заходи реагування та контроль за їх виконанням.
4. За необхідності директор скликає засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми для визначення, перегляду або коригування комплексу заходів виховного впливу, психологічної допомоги та підтримки.

III. Дії директора Ліцею після встановлення судом факту булінгу (цькування).

1. Після отримання інформації про рішення суду, яке набрало законної сили, директор Ліцею у межах своїх повноважень:
 - 1) забезпечує виконання заходів щодо створення безпечних умов для постраждалої особи;
 - 2) забезпечує недопущення повторного булінгу, тиску, переслідування, залякування чи помсти стосовно постраждалої особи та свідків;
 - 3) організовує надання постраждалій дитині психологічної та соціально-педагогічної допомоги відповідно до її потреб;
 - 4) забезпечує застосування визначених заходів виховного впливу до дитини, яка вчинила булінг;
 - 5) організовує за потреби психологічну та соціально-педагогічну роботу зі свідками;
 - 6) забезпечує взаємодію з батьками або іншими законними представниками дітей;
 - 7) визначає працівників, відповідальних за виконання заходів;
 - 8) здійснює або організовує контроль за ефективністю застосованих заходів;
 - 9) у разі необхідності забезпечує взаємодію зі службою у справах дітей, Національною поліцією України, центрами соціальних служб, органами управління освітою, закладами охорони здоров'я та іншими суб'єктами;
 - 10) забезпечує конфіденційність інформації та захист персональних даних учасників випадку;
 - 11) вживає заходів для усунення причин та умов, які сприяли виникненню булінгу;
 - 12) організовує додаткові превентивні заходи у класі та/або Ліцеї без розголошення персональних даних учасників випадку.

IV. Заходи щодо постраждалої особи

1. Першочерговим завданням Ліцею є відновлення безпечного освітнього середовища для постраждалої особи.
2. З урахуванням віку, стану, побажань та індивідуальних потреб постраждалої дитини можуть застосовуватися:
 - індивідуальні консультації практичного психолога;
 - соціально-педагогічний супровід;

- емоційна та психологічна підтримка;
 - визначення безпечної особи серед працівників Ліцею, до якої дитина може звернутися;
 - створення умов для уникнення небезпечної взаємодії з кривдником;
 - спостереження за психологічним станом та адаптацією дитини;
 - взаємодія з батьками або іншими законними представниками;
 - залучення зовнішніх фахівців за потреби;
 - інші заходи відповідно до найкращих інтересів дитини.
3. Постраждала дитина не може бути примушена до примирення з особою, яка вчинила булінг, спільної бесіди, публічного обговорення випадку або прийняття вибачень.
 4. Будь-які заходи, спрямовані на примирення сторін, допускаються виключно за добровільною згодою постраждалої дитини та її законних представників, за відсутності ризику повторного насильства або заподіяння шкоди та з урахуванням висновку практичного психолога за його наявності.

IV. Заходи виховного впливу щодо особи, яка вчинила булінг (цькування).

1. Заходи виховного впливу мають бути спрямовані не лише на припинення небажаної поведінки, а насамперед на її корекцію, формування відповідальності за власні дії та розвиток ненасильницьких моделей поведінки.
2. Комплекс заходів може передбачати:
 - індивідуальну роботу з практичним психологом;
 - соціально-педагогічний супровід;
 - індивідуальні виховні бесіди;
 - формування навичок контролю агресії та емоційної саморегуляції;
 - навчання конструктивного вирішення конфліктів;
 - розвиток емпатії та соціального й емоційного інтелекту;
 - роботу з батьками або іншими законними представниками;
 - залучення фахівців служби у справах дітей, центру соціальних служб та інших відповідних служб;
 - інші заходи, визначені відповідно до потреб дитини.
3. Заходи виховного впливу не можуть:
 - принижувати честь та гідність дитини;
 - мати характер публічного покарання;
 - створювати додаткову психологічну травму;
 - передбачати публічне вибачення без добровільної згоди;
 - провокувати конфлікт між постраждалою особою та кривдником;
 - містити ознаки дискримінації чи жорстокого поводження.

4. Рішення щодо комплексу заходів має містити мету, конкретні завдання, форми роботи, строки виконання, відповідальних осіб та критерії оцінювання результативності.
5. Ефективність застосованих заходів підлягає моніторингу. У разі їх недостатньої ефективності заходи коригуються.

V. Робота зі свідками та учнівським колективом.

1. Свідкам булінгу за потреби надається психологічна та соціально-педагогічна підтримка.
2. У класі, де стався випадок булінгу, можуть проводитися заняття, тренінги, години спілкування та інші заходи, спрямовані на:
 - формування ненасильницької поведінки;
 - розвиток емпатії;
 - формування навичок безпечного реагування на насильство;
 - розвиток відповідальності свідків;
 - формування культури звернення по допомогу;
 - протидію кібербулінгу;
 - формування поваги до прав, честі та гідності людини.
3. Під час таких заходів забороняється розголошувати персональні дані учасників конкретного випадку або створювати умови для їх стигматизації.

VI. Відповідальність за вчинення булінгу (цькування).

1. Особи, винні у вчиненні булінгу (цькування), несуть відповідальність відповідно до законодавства України.
2. Відповідно до статті 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення вчинення булінгу (цькування) тягне за собою накладення штрафу **від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян** або громадські роботи на строк **від 20 до 40 годин**.
3. Вчинення булінгу групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за таке порушення тягне за собою накладення штрафу **від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян** або громадські роботи на строк **від 40 до 60 годин**.
4. Якщо відповідне діяння вчинено особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, передбачена статтею 173-4 КУпАП відповідальність покладається на їхніх батьків або осіб, які їх замінюють: за випадок, передбачений частиною першою статті 173-4 КУпАП, — штраф від **50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян** або громадські роботи від **20 до 40 годин**;

за діяння, вчинене групою осіб або повторно протягом року, — штраф від **100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян** або громадські роботи від **40 до 60 годин**.

5. Вид та розмір адміністративного стягнення визначає суд у встановленому законодавством порядку.
6. Ліцей, директор, педагогічна рада або комісія не мають повноважень самостійно накладати адміністративні штрафи за булінг або підняти рішення суду.

VII. Відповідальність працівників Ліцею.

1. Якщо особою, яка вчинила булінг (цькування), є працівник Ліцею, така особа несе передбачену законодавством відповідальність на загальних підставах.
2. За наявності передбачених законом підстав щодо працівника можуть також застосовуватися заходи дисциплінарної відповідальності відповідно до трудового законодавства, законодавства у сфері освіти, посадових обов'язків та внутрішніх документів Ліцею.
3. Застосування заходів дисциплінарної відповідальності здійснюється виключно з дотриманням установленої законом процедури.
4. Наявність адміністративної відповідальності за булінг не виключає можливості застосування інших видів юридичної відповідальності, якщо в діях особи наявні підстави, передбачені законодавством України.

VIII. Відповідальність директора Ліцею за неповідомлення про випадок булінгу.

1. Директор Ліцею зобов'язаний виконувати передбачені законодавством обов'язки щодо повідомлення компетентних органів про випадки насильства та булінгу.
2. Відповідно до статті 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) тягне за собою:
штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян
або
виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти відсотків заробітку.
3. Інші порушення посадових обов'язків працівниками Ліцею під час реагування на випадки насильства можуть мати наслідком відповідальність відповідно до законодавства України.

ІХ. Інші види юридичної відповідальності

1. Адміністративна відповідальність за статтею 173-4 КУпАП не виключає іншої відповідальності у випадках, передбачених законом.
2. Якщо дії особи одночасно містять ознаки іншого адміністративного або кримінального правопорушення, питання про відповідальність вирішується компетентними правоохоронними органами та судом відповідно до законодавства України.
3. Особа, якій заподіяно майнову та/або моральну шкоду, має право на захист та відшкодування шкоди у порядку, передбаченому законодавством України.
4. Ліцей не здійснює правову кваліфікацію дій як кримінального правопорушення та не визначає вид юридичної відповідальності замість уповноважених державних органів.

Х. Контроль за виконанням заходів після доведеного випадку булінгу.

1. Контроль за виконанням заходів покладається на директора Ліцею та визначених ним відповідальних осіб.
2. Практичний психолог та соціальний педагог, за наявності, у межах посадових обов'язків здійснюють психологічний та соціально-педагогічний супровід учасників випадку.
3. Під час моніторингу оцінюються:
 - безпека постраждалої особи;
 - наявність або відсутність повторних випадків насильства;
 - психологічний стан залучених дітей;
 - зміни у поведінці особи, яка вчинила булінг;
 - психологічний клімат у класі;
 - ефективність визначених заходів.
4. За результатами моніторингу заходи можуть бути продовжені, змінені або доповнені.
5. У разі виявлення нового випадку насильства працівники Ліцею діють відповідно до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та інших внутрішніх документів Ліцею.

ХІ. Конфіденційність.

1. Інформація про доведений випадок булінгу, постраждалу особу, кривдника, свідків, батьків та обставини справи обробляється з дотриманням законодавства про захист персональних даних.

2. Працівникам Ліцею забороняється розголошувати відповідну інформацію стороннім особам, обговорювати випадок у неофіційних чатах, соціальних мережах або інших публічних середовищах.
3. Оприлюднення передбачених законодавством документів та інформації здійснюється без порушення прав та законних інтересів дітей і вимог щодо захисту персональних даних.

ХІІ. Прикінцеві положення.

1. Цей Порядок затверджується наказом директора Лисичанського ліцею №4 Сіверськодонецького району Луганської області.
2. Порядок оприлюднюється на офіційному вебсайті Ліцею відповідно до законодавства України.
3. Усі учасники освітнього процесу мають право ознайомитися з цим Порядком.
4. Зміни та доповнення до Порядку вносяться у разі зміни законодавства України та/або за рішенням Ліцею в межах його компетенції.
5. У питаннях, не врегульованих цим Порядком, Ліцей керується законодавством України.
6. Контроль за виконанням цього Порядку покладається на директора Ліцею.